

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven

Werkblad beschrijving interventie op het niveau Goed Beschreven

Dit is een gezamenlijk werkblad van de volgende kennisinstituten:

Colofon

Ontwikkelaar / licentiehouder van de interventie

Naam organisatie: Het Bewegend Kind
E-mail: info@hetbewegendkind.nl
Telefoon: 088-6332033

Website (van de interventie): www.hetbewegendkind.nl

Contactpersoon 1

Vul hier de contactpersoon voor de interventie in.

Naam contactpersoon: Teun Custers
E-mail: teun@hetbewegendkind.nl
Telefoon: 0654238582

Contactpersoon 2 (indien van toepassing)

Vul hier de contactpersoon voor de interventie in.

Naam contactpersoon: _____
E-mail: _____
Telefoon: _____

Referentie in verband met publicatie

Naam auteur Teun Custers
interventiebeschrijving: _____
Titel interventie: Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven
Databank(en): _____
Interventiedatabase Gezond en Actief Leven

Plaats, instituut Asten, Het Bewegend Kind
Datum 27-06-2024

Het werkblad is een invulformulier voor het maken van een interventiebeschrijving, geordend naar onderwerp (doelgroep, doel, enzovoort). De onderwerpen volgen de criteria voor beoordeling.

De interventiebeschrijving is een samenvatting van de beschikbare schriftelijke informatie over de interventie voor de bezoeker van de databanken effectieve interventies en voor de erkenningscommissie interventies. De informatie is van belang voor de beoordeling van de kwaliteit, effectiviteit en randvoorwaarden van de interventie.

[Gebruik bij het invullen van dit werkblad de bijbehorende handleiding.](#)

Inhoudsopgave

Colofon	2
0. Samenvatting	4
1. Uitgebreide beschrijving	6
2. Uitvoering	12
3. Onderbouwing	18
4. Onderzoek	19
5. Aangehaalde literatuur	21
6. Praktijkvoorbeeld	23
7. Bijlagen	24

0. Samenvatting

Maximaal anderhalf A-4tje, max 700 woorden

0.1 Aanleiding voor de interventie (probleemstelling in het kort)

- Max 150 woorden

In de huidige maatschappij zie je dat kinderen weinig bewegen en ook minder buiten spelen. Onderzoek toont een afname aan van beweging bij deze leeftijdsgroep, wat nadelige gevolgen kan hebben voor zowel de fysieke als mentale gezondheid. Het stimuleren van buiten beweging is niet alleen van belang voor het ontwikkelen van motorische vaardigheden, maar leert kinderen ook om zelfstandig buiten te spelen. Omdat veel kinderen naar kinderdagverblijven gaan, is dit dus een belangrijke plek om veel kinderen in beweging te krijgen. Het is van vitaal belang om de aandacht te richten op de bewegingsbehoeften van jonge kinderen tussen 0 en 4 jaar oud. Deze belangrijke ontwikkelingsfase bij deze leeftijd vraagt om een actieve benadering van onder andere de kinderdagverblijven. Om kinderen meer lichamelijke activiteiten aan te bieden is het van belang dat de kinderdagverblijven de kinderen meer stimuleren om buiten te bewegen.

0.2 Korte samenvatting van de interventie

- Max 150 woorden

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven is gericht op kinderen van 1,5 tot 4 jaar. Met als doel, om de trend van onvoldoende beweging bij jonge kinderen aan te pakken, wil Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven peuters elke dag ten minste 10 minuten begeleid laten bewegen en 10 minuten onbegeleid laten bewegen. Zowel binnen als buiten worden beweegmomenten aangeboden, ondersteund door een speciaal ontwikkelde leerlijn voor de motorische vaardigheden van deze leeftijdsgroep. Via een digitaal platform hebben kinderdagverblijven toegang tot een schat aan informatie, waaronder een jaarkalender met dagelijks uitgewerkte thema lessen, beweegvormen met praktijkvoorbeelden op video en diverse spelactiviteiten.

0.3 Doelgroep

- Max 150 woorden

De uiteindelijke doelgroep zijn alle peuters op de kinderdagverblijven in Nederland. De intermediaire doelgroep zijn de pedagogisch medewerkers van deze groepen.

0.4 Doel

- Max 150 woorden

Peuters in de leeftijd 1,5 tot 4 jaar dagelijks 10 minuten begeleid en 10 minuten vrij spelend laten bewegen in de buitenomgeving van de locatie en in de speellocalen. Het doel is onder andere bepaald aan de hand van de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid bij de kinderdagverblijven.

0.5 Aanpak

- Max 150 woorden

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven richt zich op het dagelijks bewegen voor kinderen van 1,5 tot 4 jaar. Elk kinderdagverblijf heeft een speciaal getrainde bewegingscoördinator die pedagogisch medewerkers ondersteunt om de buiten beweegmomenten duurzaam te integreren in het dagprogramma. De implementatie verloopt in zeven fasen. Eerst vindt de werving van kinderdagverblijven plaats, gevolgd door een verkenning met locatiemanagers en pedagogisch medewerkers om te beslissen of ze willen starten. Vervolgens wordt de positie van bewegen binnen het kinderdagverblijf bepaald. Daarna wordt een bewegingscoördinator aangesteld, die intern of extern kan zijn. Deze coördinator geeft dan cursussen aan de pedagogisch medewerkers. In de praktijkfase gaan medewerkers met de peuters naar buiten om beweegmomenten te verzorgen, zoals bewegen op muziek, bewegen in spelvorm en bewegen in verhaalvorm. Voor de lange termijn borging zijn er jaarlijkse bijscholingen voor de bewegingscoördinatoren.

0.6 Materiaal

- Max 150 woorden

De materialen die benodigd zijn voor een goede implementatie is voor een groot deel het digitaal platform. Dit platform geeft de medewerkers inzicht in de thematische beweegmomenten en de kwalitatieve beweegvormen. Voor de beweegmomenten in de buitenomgeving zijn een beperkt aantal materialen nodig. Er zijn parcourslessen ontwikkeld voor locaties met een speellokaal. De parcourslessen in het speellokaal zijn lessen waar de peuters een hindernisbaan afleggen, waarbij ze bijv. over bankjes lopen of kruipen, op een kast klimmen en van hoepel naar hoepel springen. Voor de parcourslessen zijn de standaard materialen gebruikt die in de meeste speellokalen aanwezig zijn. Zijn deze materialen in het speellokaal toch niet aanwezig, dan kan Het Bewegend Kind deze leveren. Voor de bewegingscoördinatoren is een werkboek waarin staat hoe de implementatie vormgegeven wordt.

0.7 Onderbouwing

- Max 150 woorden

In Nederland is maar beperkt onderzoek gedaan naar het beweeggedrag van peuters, maar wereldwijd blijkt dat kinderen van 0 tot 4 jaar over het algemeen te weinig bewegen. Bij kinderdagverblijven blijkt dat kinderen voor een groot deel zitten, wat hun dagelijks bewegen belemmert (bijna 50% van de tijd) (Mulier, 2019; Vale & Mota, 2020; Decraene et al., 2021; Tapia-Serrano et al., 2022; Gubbels e.a., 2011; Martin et al., 2022). Gebrek aan kennis bij kinderdagverblijfmedewerkers speelt hierbij een rol (Veldman, 2023). Kinderdagverblijven kunnen echter een cruciale rol spelen in het positief beïnvloeden van het beweeggedrag van peuters (Corwe et al., 2021; Tassitano et al., 2020). Onvoldoende beweging vergroot de kans op overgewicht en heeft negatieve effecten op sociale ontwikkeling, motoriek, concentratie en taalontwikkeling (Nikken, 2019; Beck & van Brussel-Visser, 2019) en beïnvloedt het latere activiteitsniveau (Janz, 2005). Het huidige advies is dat kinderen van 1-2 jaar dagelijks 180 minuten actief zijn met matig tot zwaar intensieve inspanning, en 3-jarigen minstens 60 minuten matig tot zwaar intensief bewegen binnen die 180 minuten.

0.8 Onderzoek

- Max 150 woorden

Enkele bevindingen uit de procesevaluatie zijn als volgt: De uitvoerbaarheid van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven wat betreft frequentie, inhoud en locatie is positief beoordeeld. Pedagogisch medewerkers vinden het leuk om de beweegmomenten te geven en zien ook het nut hiervan in. Het scholingstraject van Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven wordt succesvol doorlopen en elke deelnemende peuter kan meedoen met de beweegmomenten.

De ervaring en waardering voor Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. zijn positief. Bij het analyseren van succes- en faalfactoren blijkt dat Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. eenvoudig uit te voeren is met aansprekende beweegactiviteiten. Echter, een belangrijk aandachtspunt is de opzet van de beweegmomenten en/of verhaallijn, evenals de structuur van het digitale platform. Soms ervaren pedagogisch medewerkers dat ze veel stappen moeten doorlopen om bij de beweegactiviteit te komen. Bovendien is het zinvol om kritisch te kijken naar de uitvoerbaarheid van beweegactiviteiten in relatie tot mogelijke obstakels die het bewegen kunnen belemmeren.

1. Uitgebreide beschrijving

Beschrijving interventie

Het werkblad is ook geschikt voor een samenvattende beschrijving van complexe of samengestelde interventies. Dit zijn interventies die uit twee of meer afzonderlijke onderdelen bestaan. Denk aan interventies met aparte onderdelen voor verschillende doelgroepen, zoals een leefstijlinterventie die zowel gericht is op de community als op de school als op de individuele docent. Of aan interventies met verschillende modules die bij een doelgroep 'op maat' worden toegepast.

Naarmate er meer onderdelen zijn is het aan te bevelen de structuur visueel weer te geven in een schema. Dit geldt met name voor de subdoelen en voor de aanpak van de interventie. Zie ook de aanwijzingen in de handleiding.

1.1 Doelgroep

Uiteindelijke doelgroep – max 100 woorden

Wat is de uiteindelijke doelgroep van de interventie? Beschrijf dit zo concreet mogelijk.

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven heeft als doelgroep de peuters van 1,5 tot en met 4 jaar op een kinderdagverblijf.

Intermediaire doelgroep – max 100 woorden

Zijn er intermediaire doelgroepen? Zo ja, welke?

De intermediaire doelgroep zijn de pedagogisch medewerkers op de kinderdagverblijven die uiteindelijk contact hebben met de einddoelgroep.

Selectie van doelgroepen – max 250 woorden

Hoe wordt de (intermediaire) doelgroep geselecteerd? Zijn er eventueel inclusie criteria of contra-indicaties? Zo ja, welke?

Voor de uiteindelijke doelgroep kan bijna elk kind deelnemen aan Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven met een contra-indicatie voor peuters met een lichamelijke beperking.

Voor de intermediaire doelgroep is het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers die gebruik gaan maken van de interventie, de basiscursus (van een jaar) volledig kunnen volgen op het moment dat de interventie start.

Betrokkenheid doelgroep – max 150 woorden

Op welke manier was de doelgroep (eventueel) betrokken bij de (door)ontwikkeling van de interventie?

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven is voortgekomen uit een eerdere versie voor het primair onderwijs. De implementatie begon in september 2014 met Natuurlijk Bewegen in het basisonderwijs, wat uiteindelijk evolueerde tot Het Bewegend Kind. In 2019 toonde een kinderdagverblijfsorganisatie interesse en startte met 7 locaties en 15 pedagogisch medewerkers, ondersteund door een opgeleide Bewegingscoördinator. De medewerkers verzorgden beweegmomenten en werden hierbij continu geëvalueerd op zowel positieve aspecten als aandachtspunten. De uiteindelijke doelgroep werd geobserveerd op motorische activiteiten, of ze beweegmomenten goed begrepen en konden uitvoeren en plezier tijdens de beweegmomenten. Bewegingscoördinatoren analyseerden en evalueerden de opzet nauwkeurig, waarbij alle bevindingen werden gebruikt om de methodiek te optimaliseren en aan te sluiten bij de behoeften van de doelgroep.

1.2 Doel

Hoofddoel – max 100 woorden

Wat is het hoofddoel van de interventie? Beschrijf dit zo concreet mogelijk in termen van gedrag van de einddoelgroep.

Peuters (1,5 – 4 jaar) bewegen tijdens hun verblijf minimaal 10 minuten onder begeleiding en 10 minuten vrij spelend, zowel in de buitenomgeving als in het speellokaal.

Subdoelen – max 350 woorden

Wat zijn de subdoelen van de interventie? Beschrijf deze zo concreet mogelijk. Indien van toepassing: welke subdoelen horen bij welke intermediaire doelgroepen? Geef voor elke intermediaire doelgroep minimaal één subdoel aan.

Subdoelen op peuter niveau

- Na het eerste jaar bewegen alle peuters als ze aanwezig zijn bij het kinderdagverblijf 10 minuten onder begeleiding en 10 minuten vrij spelend .
- Na het eerste jaar zien de pedagogisch medewerkers bij alle peuters een verbetering van de grove motoriek.

Subdoelen op pedagogisch medewerkers niveau

- Na het eerste jaar past 100% van de medewerkers de beweegmomenten volgens Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. toe

Subdoelen op organisatie/ implementatieniveau

- Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. wordt na 3 jaar door 75% van de organisaties geborgd.
- Op alle deelnemende organisaties wordt minimaal 75% van de beweegmomenten buiten uitgevoerd

Bijdrage

Daarnaast levert Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. een kleinere of grotere bijdrage aan de volgende aspecten:

- Een verbeterde concentratie van het kind door de dag heen
- Plezier tijdens het buiten bewegen
- De eigenwaarde, het zelfbeeld en het zelfvertrouwen van het kind
- De ontwikkeling van de fijne motoriek

1.3 Aanpak

Opzet van de interventie – max 200 woorden

A: Wat is de opbouw van de interventie? Welke fases of stappen kun je onderscheiden?

B: Wie is de aanvrager of initiatiefnemer van de interventie en op welke manier en vanaf welke fase of bij welke stap (zie A) is deze betrokken?

C: Wat is de omvang van de interventie? (duur/doorlooptijd, aantal contacten, duur van de contacten)? Geef dit aan per fase of stap (zie A).

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven richt zich op dagelijks bewegen voor kinderen. Voor elk kinderdagverblijf is er een Bewegingscoördinator, die een training heeft gevolgd om de implementatie te verzorgen. De Bewegingscoördinator verzorgt parcourlessen en geeft cursussen aan pedagogisch medewerkers om buiten bewegen duurzaam te integreren. De medewerkers gebruiken hierbij een digitaal platform.

Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven kent zeven fasen:

Fase 1: Werving

- Continue werving door de interventie-eigenaar totdat een kinderdagverblijf contact opneemt.

Fase 2: Verkenning (max. 3 maanden)

- Gesprek met locatiemanager en eventueel pedagogisch medewerkers.
- Besluit of het kinderdagverblijf start met Het Bewegend Kind.

Fase 3: Positiebepaling (ca. 2 maanden)

- Afspraken met locatiemanager over de positie van bewegen binnen het kinderdagverblijf.
- Mogelijk gefaciliteerd door een visie- en strategieworkshop.
- Samenstellen van een totaal beweegaanbod.

Fase 4: Aanstelling Bewegingscoördinator (1 maand)

- Bepaling van interne of externe Bewegingscoördinator.
- Training van drie dagdelen voor interne coördinatoren voor implementatie.

Fase 5: Implementatiecursus (jaar 1, 2 en 3)

- Bewegingscoördinator geeft Basiscursus (jaar 1) en Vervolgcurcus (jaar 2 en 3).
- 6-8 scholingsmomenten van 20 minuten en 2 teamevaluaties.

Fase 6: Praktijk (jaar 1, 2 en 3)

- Beweegmomenten buiten met peuters: bewegen op muziek, in spelvorm en in verhaalvorm.
- Elk beweegmoment start met een opstartliedje.
- Start na workshop uit de basiscursus, doorlopend in fase 7.

Fase 7: Borging (structureel)

- Aanstelling van een pedagogisch medewerker als Bewegend Kind-Specialist.
- Jaarlijkse contactmomenten tussen Bewegingscoördinator en specialist.
- Verplichte jaarlijkse bijscholing voor Bewegingscoördinatoren.
- Gebruik van implementatie- en borgingsmedailles, afhankelijk van de grootte van het kinderdagverblijf en keuzes in eerdere fasen.

Inhoud van de interventie – max 1200 woorden

A: Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd en -indien van toepassing- in welke volgorde of fases? Geef een korte omschrijving van de activiteiten. Het is voldoende als de lezer op hoofdlijnen een indruk krijgt van wat er gedaan wordt en hoe dit gedaan wordt. Besteed ook aandacht aan de werving van deelnemers.

B: Bij interventies op maat: geef aan welke activiteiten, op basis van welke criteria, op maat worden uitgevoerd.

C: Welke activiteiten moeten minimaal worden uitgevoerd om de gestelde doelen te behalen?

Om een duidelijk beeld te vormen van de interventie, wordt hieronder de 7 fases van Bewegend Kind - Kinderdagverblijven verder uitgebreider uitgelegd:

Fase 1: Werving

De volgende onderdelen maken op dit moment deel uit van de werving

- Website
Alle informatie staat op de website.
- Contact met organisaties
Contact met kinderdagverblijven, gemeenten en sportbureaus wordt gelegd via telefoon en e-mail. We onderzoeken of zij geïnteresseerd zijn in Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven
- Facebook
Delen van nieuws en filmpjes van beweegmomenten
- Presentaties op beurzen voor kinderdagverblijven
Focus op voordelen van bewegen
- Mond tot mond reclame
Tevredenheid van deelnemende kinderdagverblijven optimaliseren
- Media aandacht
Verhoog aandacht via media
- Ambassadeurs
Creëer draagvlak via onderwijs- en sportambassadeurs
 - Een kinderdagverblijf Norlandia,
 - Mink van der Weerden (Hockeyer),
 - Robert Bukkems ((un)Consultant in onderwijsland).

Fase 2: Verkenning met het kinderdagverblijf

De verkenning vindt op de volgende manier plaats:

Er vindt een oriënterend gesprek plaats. Tijdens het oriënterend gesprek sluiten o.a. de locatiemanager aan en enkele pedagogisch medewerkers. Er wordt bekeken of de visie op bewegen tussen Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven en het kinderdagverblijf overeenkomt. Na deze stappen kan het kinderdagverblijf een verantwoorde keuze maken om wel of niet te starten met Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.

Fase 3: Bepaling van positie bewegen binnen het kinderdagverblijf

Als de organisatie besloten heeft om met Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven te starten, wordt het huidige bewegingsaanbod geanalyseerd. Welke visie is er op dit moment met betrekking tot bewegen en hoe wordt dit in de praktijk uitgevoerd? In samenspraak wordt een duidelijke visie met doelstellingen opgesteld. Als er nog helemaal geen visie is, dan wordt een visie en strategie workshop geadviseerd om uiteindelijk een visie te ontwikkelen. Op het moment dat dit duidelijk is en de positie van bewegen binnen de organisatie is vastgesteld, wordt een strategie ontwikkeld. Aan de hand van een duidelijk stappenplan wordt het implementatietraject vormgegeven.

Fase 4: Aanstelling Het Bewegend Kind – Bewegingscoördinator

Om een goede implementatie te waarborgen, wordt per locatie een bewegingscoördinator aangesteld. Voor elke specifieke locatie wordt zorgvuldig bekeken wie het beste deze rol kan vervullen. In de regio Noord-Brabant en Zeeland zijn al enkele externe bewegingscoördinatoren beschikbaar. Als een externe coördinator niet mogelijk of gewenst is,

wordt een interne medewerker aangesteld. De interne medewerker moet een driedaagse training volgen om als bewegingscoördinator te kunnen functioneren.

Theorie

- Ontstaan, missie en doelstellingen
- Wetenschappelijke onderbouwing van bewegen voor kinderen
- Praktische toepasbaarheid binnen kinderdagverblijven
- Opzetten van een stappenplan voor effectieve implementatie

Praktijk

- Ervaren en geven van 10 minuten beweegmomenten buiten, met opstartliedje en kern (spel, verhaal of muziek)
- Opzetten van een stappenplan met actiepunten volgens het 'Managing Complex Change'-model van Knoster
- Begeleiden van pedagogisch medewerkers tijdens beweegmomenten
- Gebruik van het digitale platform

Na de training start de coördinator met de implementatie op het kinderdagverblijf.

Fase 5: Implementatie: Cursus voor pedagogisch medewerkers

De volgende twee stappen komen terug in fase 5, deze fase wordt ondersteund door de bewegingscoördinator:

- Implementatietraject en stappenplan
- Scholing pedagogisch medewerkers

Implementatietraject en stappenplan

Om het implementatietraject goed vorm te geven, wordt aan een klein groepje (directie en enkele pedagogisch medewerkers) een workshop gegeven die gericht is op het inrichten van een implementatietraject en stappenplan om bewegen de desgewenste rol te laten spelen op het kinderdagverblijf. Tijdens de workshop worden 4 vragen gesteld:

- Waarom is bewegen belangrijk voor jullie?
- Wat zijn jullie dromen voor bewegen op het kinderdagverblijf?
- Wat doen jullie al en wat niet?
- Waar hebben jullie hulp bij nodig?

Op basis van de antwoorden worden de 6 factoren van het 'Managing Complex Change'-model van Knoster ingevuld: visie/strategie, structuur, bewegcultuur, medewerkers, accommodatie en resultaten. Per factor worden actiepunten opgesteld en verwerkt in een stappenplan.

Scholing pedagogisch medewerkers

Om bewegen structureel te integreren, heeft Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven een verplichte cursus voor pedagogisch medewerkers ontwikkeld. Deze wordt gegeven door de bewegingscoördinator en bestaat uit:

- Inspiratieworkshop
 - Kennis over Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven en de voordelen van bewegen voor kinderen
 - Ervaren van een beweegmoment
- Individuele scholing
 - 6 tot 8 keer per medewerker vindt er een scholingsmoment plaats tijdens het geven van een beweegmoment door de pedagogisch medewerker, 20 minuten per keer.
 - De scholing is gericht op de kunde van een medewerker om een beweegmoment te geven, waarbij kinderen voortdurend bewegen
- Evaluaties met het team
 - Twee keer per jaar evaluatie van het implementatietraject
 - Inzicht in ervaringen van de medewerkers en de peuters
- Certificaat
 - Certificaat na voltooiing van de cursus.

Na deze cursus kunnen pedagogisch medewerkers effectief beweegmomenten verzorgen. Details over de beweegmomenten zijn te vinden in de volgende fase.

Fase 6: Praktijk - Bewegen met de peuters

Na de inspiratieworkshop in fase 5 gaan pedagogisch medewerkers zelf aan de slag met het verzorgen van beweegmomenten voor peuters. Deze momenten zijn divers en gestructureerd:

Beweegmomenten

Elke week van het jaar zijn er beweegmomenten, verdeeld over 4 seizoenen en 40 thema's, hierbij enkele voorbeelden, boeken, bossen & bomen, circus, natuur, sinterklaas, sprookjes, verkeer en kerst. Elk thema heeft 3 beweegmomenten: spel, verhaal en bewegen op muziek. In totaal zijn er dus 120 uitgewerkte beweegmomenten. Deze kunnen zowel buiten als in een speellokaal worden uitgevoerd, waarbij buiten de voorkeur heeft.

Inhoud van beweegmomenten

Elk beweegmoment duurt ongeveer 15 tot 20 minuten en omvat een opstartliedje genaamd "Beertje Beertje" met meerdere beweegvormen, gevolgd door een kernactiviteit met een spel, verhaal of bewegen op muziek. Denk bij de kern aan bijvoorbeeld, volg de leidster, boom tikkertje, Annemaria koekoek of de stopdans. Pedagogisch medewerkers zorgen tijdens de beweegmomenten voor voldoende variatie in beweegvormen zoals galopperen, springen en rollen.

Beweegvormen tijdens beweegmomenten

Motorische beweegvormen zoals springen, vallen, balanceren en klauteren worden aangeboden om de motoriek van peuters te stimuleren. Deze beweegvormen zijn ook opgenomen in het opstartliedje. Het is belangrijk dat kinderen deze bewegingen ervaren zonder zich zorgen te maken over techniek.

Digitaal platform

Alle benodigde informatie staat op het digitale platform, inclusief seizoensplanning met 40 thema's en 3 uitgewerkte beweegmomenten per thema, opstartliedje (audio en video), beweegvormen (video met voice-over) en 8 parcourslessen (video met voice-over). Het platform ondersteunt pedagogisch medewerkers bij het organiseren van beweegmomenten. Het is van belang dat medewerkers het platform op een manier gebruiken die past bij hun voorkeuren. De video's zijn alleen bedoeld voor medewerkers, niet voor peuters. Parcourslessen stimuleren de motoriek van kinderen en kunnen worden gebruikt als alternatief voor buitenbeweging.

Fase 7: Borging

Na het eerste jaar volgt een evaluatie met locatiemanagers, Het Bewegend Kind - Specialist en Bewegingscoördinator, gebruikmakend van evaluatieformulieren (zie bijlage 2). We bespreken hoe vaak er wordt bewogen, waar en wanneer, de verbetering van motoriek, deelname aan beweegmomenten, en de mening van pedagogisch medewerkers over de beweegmomenten. Tijdens de evaluatie wordt gevraagd of de medewerkers verbeteringen zien in de motoriek van de peuters. We geven waar nodig aan over hoe ze dit kunnen beoordelen, bijvoorbeeld door te kijken naar vaardigheden zoals zelfstandig kunnen springen, gemakkelijker kunnen rollen of veilig over een zandbakrand lopen.

De coördinator blijft in contact en ondersteunt op lange termijn met workshops en scholing. Nieuwe medewerkers volgen een workshop en scholing op het kinderdagverblijf.

Kinderdagverblijven kunnen kiezen tussen verschillende borgingsmedailles, afhankelijk van de interne of externe bewegingscoördinator en de grootte van het kinderdagverblijf. Bewegingscoördinatoren krijgen jaarlijkse bijscholing. Een digitale nieuwsbrief houdt medewerkers betrokken, en er is een optie voor een ouderavond om het belang van bewegen te benadrukken en draagvlak te creëren.

2. Uitvoering

Materialen – max 200 woorden

A: Welke materialen zijn beschikbaar voor de werving, uitvoering en evaluatie van de interventie?

B: Voor wie zijn de materialen bestemd en hoe verkrijgen ze de materialen? Maak eventueel een overzicht in een tabel.

Voor de werving van kinderdagverblijven hanteren we diverse communicatiemiddelen. Een presentatie, ondersteund door een PowerPoint, wordt verzorgd om de medewerkers en directie te informeren over de achtergrond en inhoud van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.. Daarnaast verspreiden we informatie via online kanalen zoals Facebook, nieuwsitems op onze website en artikelen. Voor een beknopt overzicht bieden we essentiële details aan op onze website en voorzien we folders.

In de uitvoeringsfase, gericht op deelnemende kinderdagverblijven en bewegingscoördinatoren, wordt praktische ondersteuning geboden. Werkboeken voor bewegingscoördinatoren bevatten alles wat nodig is voor een succesvolle implementatie en de wetenschappelijke onderbouwing en werkwijze van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.. Workshops voor medewerkers omvatten uitleg over zowel de theorie als de praktische uitvoering, ondersteund door een PowerPointpresentatie en gebruik van het speelterrein. Een digitaal platform fungeert als online ondersteuning van de methode, en bij afronding van de Basis cursus ontvangen medewerkers een certificaat.

In het kader van evaluatie worden gedurende het jaar evaluatieformulieren met het team besproken, en enquêteformulieren worden ingezet om onderzoek te doen naar de uitvoerbaarheid en tevredenheid.

Om deelnemende kinderdagverblijven regelmatig op de hoogte te houden, wordt een nieuwsbrief uitgegeven, gericht op medewerkers en directie.

Type organisatie en locatie – max 200 woorden

A: Welk soort organisaties kunnen de interventie uitvoeren? (zie eventueel ook 1.3 voor initiatiefnemers)

B: Op welk soort locaties kan de interventie worden uitgevoerd en wat zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden?

Elk kinderdagverblijf kan deelnemen aan de interventie, echter een kinderdagverblijf kan alleen starten als er draagvlak is van de locatiemanager en de pedagogisch medewerkers. De interventie zorgt voor een andere invulling van het 'bewegen op het kinderdagverblijf', hetgeen betekent dat er een gedachteverandering nodig is. In het eerste oriënterend gesprek wordt bepaald of de locatiemanager en de pedagogisch medewerkers achter het dagelijks bewegen, geïntegreerd in het dag rooster, staan. Hierdoor kan Het Bewegend Kind goed worden geïmplementeerd.

Implementatie van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. in kinderdagverblijven is mogelijk op diverse locaties, waarbij inpassing van het bewegen in de specifieke omgeving van elk kinderdagverblijf essentieel is. Het kan plaatsvinden op het buitenspeelterrein, op een grasveld, in een speelzaal, of zelfs in de gemeenschappelijke ruimte van het kinderdagverblijf. Echter een open ruimte van ongeveer 50m² is van belang voor een effectieve uitvoering.

Aangezien elk kinderdagverblijf uniek is, wordt individueel bekeken hoe en waar Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. het meest effectief kan worden uitgevoerd. Elementen zoals bomen, speeltoestellen, baskets, doeltjes en klimrekken zijn gunstig om variatie in bewegingsactiviteiten te bieden.

Opleiding en competenties van de uitvoerders – max 200 woorden

A: Welk soort professionals en vrijwilligers kunnen de interventie uitvoeren? Geef aan wie eindverantwoordelijk is en wie werkt onder verantwoordelijkheid van een projectleider of supervisor.

B: Welke specifieke competenties hebben de uitvoerders nodig in aanvulling op hun standaard professionele competenties?

Het Bewegend Kind - Bewegingscoördinatoren voor kinderdagverblijven:

Voor de implementatie van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven zijn Bewegingscoördinatoren nodig die de scholing van pedagogisch medewerkers verzorgen. Er zijn twee soorten Bewegingscoördinatoren: externe en interne.

- Externe Bewegingscoördinator: Geen vast onderdeel van de kinderopvangorganisatie, vaak in dienst bij Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.
- Interne Bewegingscoördinator: In dienst bij het kinderdagverblijf of vast onderdeel van de organisatie.

Competenties Het Bewegend Kind – Bewegingscoördinatoren:

- Opleiding in pedagogiek
- Interesse en enthousiasme voor buiten bewegen van jonge kinderen
- Beheersing van theoretische kennis over Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven en kind ontwikkeling
- Vaardigheid in invoeren en beheren van beweegplannen binnen kinderopvang, met aandacht voor duurzame uitvoering en continuïteit
- Bekwaamheid in waarborgen en verbeteren van de kwaliteit door scholing en evaluatie van pedagogisch medewerkers.
- Vaardigheid in teamleiderschap met een open werkklimaat, aanmoediging van ideeën en constructieve samenwerking.
- Vaardigheid in het signaleren, interpreteren en optimaliseren van de werkhouding van pedagogisch medewerkers met betrekking tot bewegingsactiviteiten, met als doel effectieve coaching te bieden.

Pedagogisch medewerkers:

Benodigde competenties binnen niveau 3 en 4, HBO pedagogiek, SPH of verwante opleidingen met specialisme in pedagogisch werk. Vereist is het afronden van de cursus Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.

Extra competenties:

- Theoretische kennis over dagelijks bewegen en kind ontwikkeling
- Organiseren van beweegactiviteiten in de kinderdagverblijfsomgeving
- Herkennen van bewegingsbehoeften bij verhoogde onrust, afnemende concentratie of overvloed aan energie.
- Goed inpassen van beweegmomenten in het dag rooster

Kwaliteitsbewaking – max 200 woorden

A: Op welke manier bewaak je als interventie eigenaar de kwaliteit van de inhoud en de uitvoering van de interventie?

B: Indien van toepassing: Op welke manier faciliteer je de uitvoerders bij kwaliteitsbewaking wanneer er een andere uitvoerder is dan de interventie eigenaar zelf?

Als interventie-eigenaar van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. waarborg ik de kwaliteit op meerdere manieren. Allereerst worden er Het Bewegend Kind – Bewegingscoördinatoren getraind, deze training bestaat uit 3 dagdelen en wordt gegeven door de interventie eigenaar. Daarnaast dienen de coördinatoren deel te nemen aan de halfjaarlijkse activiteiten (1 dagdeel per half jaar) die door de interventie eigenaar verzorgd worden. Als tweede zijn er cursussen opgezet voor de pedagogisch medewerkers die voor de daadwerkelijke uitvoering van het bewegen zorgen, die cursussen worden gegeven door een van de Het Bewegend Kind – Bewegingscoördinatoren.

Daarnaast is er een doorlopend evaluatieproces ingebed in de interventie. 4 keer per jaar wordt er aangesloten bij een teamoverleg, waarbij er een evaluatie is met medewerkers. Dit biedt direct inzichten in de praktische toepasbaarheid

van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven., waarbij o.a. wordt besproken hoe de uitvoering van de beweegmomenten gaan. Door middel van een evaluatieformulier wordt deze evaluatie begeleid. Zie bijlage 3.

Randvoorwaarden – max 200 woorden

Wat zijn de organisatorische en contextuele randvoorwaarden voor een goede uitvoering van de interventie?

Organisatorische randvoorwaarden

De succesvolle implementatie van Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven staat of valt met de betrokkenheid van de directie en pedagogisch medewerkers bij het belang van bewegen voor de algehele ontwikkeling van het kind. Het is van essentieel belang dat pedagogisch medewerkers tijd en ruimte vinden en creëren om dagelijks bewegen in te passen in de dagelijkse routine.

Belangrijk is ook dat pedagogisch medewerkers openstaan voor scholing en feedback zonder een oordeel van goed of fout. De implementatie vergt tijd; in het begin hebben medewerkers extra tijd nodig om zich voor te bereiden op beweeglessen. De omschakeling naar bewegen binnen én buiten kan voor kinderen een aanpassing zijn. Een buitenruimte van minimaal 50m² is vereist voor een succesvolle implementatie; zonder deze buitenruimte is Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. niet mogelijk.

Contextuele randvoorwaarden

Om Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. effectief te implementeren in alle kinderdagverblijven, is het belangrijk ouders duidelijk te informeren. Dit wordt gedaan door het organiseren van een ouderavond en informatief artikel in de nieuwsbrief van het kinderdagverblijf. Hierdoor ontstaat begrip en ondersteuning voor het programma, wat de kans op een succesvolle uitvoering vergroot. Op elk type kinderdagverblijf waarbij minimaal ongeveer 50m² aan beweegruimte is, is het mogelijk om Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. te implementeren.

Implementatie – max 200 woorden

A: Op welke manier faciliteer je als interventie eigenaar de implementatie van de interventie wanneer je zelf de uitvoerder van de interventie bent? Wat gebruik je hierbij? Hoe doe je dat?

B: En op welke manier faciliteer de implementatie van de interventie wanneer er andere initiatiefnemers en uitvoerders zijn dan de interventie eigenaar zelf? Geef een samenvatting.

De implementatie vindt plaats op de volgende manier:

Implementatie in het eerste jaar

Als eerste wordt beslist of een interne of externe coördinator de implementatie verzorgt. De Bewegingscoördinator begint met de visie en strategie van het kinderdagverblijf. Afhankelijk van de bestaande visie en strategie, kan een workshop worden aangeboden ter ondersteuning. Dit leidt tot een duidelijke visie met doelstellingen en een stappenplan voor het bereiken van deze doelen.

Op basis van het stappenplan wordt het implementatietraject vormgegeven. De coördinator ondersteunt of helpt bij de uitvoering van het stappenplan en verzorgt de scholing van pedagogisch medewerkers. Deze scholing omvat zowel theorie als praktijk, waarbij medewerkers leren hoe ze de beweegmomenten praktisch kunnen toepassen, ondersteund door een digitaal platform. Het uiteindelijke doel is dat de medewerkers zelfstandig beweegmomenten kunnen verzorgen voor de peuters.

Borging vanaf het tweede jaar

In de laatste fase wordt de voortgang van het stappenplan geëvalueerd en gekeken naar de behaalde doelen. Samen met het kinderdagverblijf wordt besproken hoe de borging zal plaatsvinden. Afhankelijk van de voortgang en de behoeften van het kinderdagverblijf wordt het borgingstraject vormgegeven.

Implementatiemedailles en borgingsmedailles

Er zijn zowel implementatie- als borgingsmedailles ontwikkeld. Om zo goed mogelijk aan de behoeften van een kinderdagverblijf te voldoen, kan deze kiezen tussen de verschillende medailles. De implementatiemedailles zijn voor het eerste jaar en de borgingsmedailles zijn voor het tweede jaar, derde jaar en verder.

Kosten – max 200 woorden

Wat zijn de kosten van de interventie? Geef aan welke kostenposten er zijn en wie welke kosten betaalt. Benoem hierbij zowel de personele kosten (in aantallen uren) als de materiële kosten. Geef ook aan welke kosten eenmalig zijn (aanschaf materiaal bijvoorbeeld) en welke kosten structureel zijn. Bijvoorbeeld bij uitvoering op meerdere locaties of bij herhaling van de interventie. Werk met een tabel waarin de kosten goed inzichtelijk zijn.

Implementatiemedailles

Een kinderdagverblijf kan kiezen tussen vier implementatiemedailles om Het Bewegend Kind – Kinderdagverblijven goed te implementeren. Namelijk:

1. Implementatiemedaille: Goud
 - Begeleiding door een externe Het Bewegend Kind - bewegingscoördinator
 - Visie en strategie workshop, adviesplan en inspiratieworkshop € 2425,-
 - 12 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding basis cursus € 3600,-
2. Implementatiemedaille: Zilver-goud
 - Begeleiding door een externe Het Bewegend Kind - bewegingscoördinator
 - Visie en strategie workshop, adviesplan en inspiratieworkshop € 2425,-
 - 10 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding basis cursus € 3000,-
3. Implementatiemedaille: Zilver
 - Begeleiding door een externe Het Bewegend Kind - bewegingscoördinator
 - Visie en strategie workshop, adviesplan en inspiratieworkshop € 2425,-
 - 8 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding basis cursus € 2400,-
3. Implementatiemedaille: Brons
 - Begeleiding door een interne Het Bewegend Kind - bewegingscoördinator
 - 3 dagdelen training voor deze bewegingscoördinator € 850,-
 - Tijdens de training wordt aandacht besteed op de visie en strategie en het adviesplan

Borgingsmedailles

Bij de borging vanaf het tweede jaar kan een kinderdagverblijf kiezen tussen verschillende onderdelen:

- Een **interne** bewegingscoördinator of een **externe** bewegingscoördinator
 - De praktijk leert dat dit niet altijd hetzelfde is als in het eerste jaar. Voorbeeld, in het eerste jaar is een externe coördinator aanwezig, maar het kinderdagverblijf kiest in het tweede jaar toch voor een interne coördinator.
- Aantal dagdelen begeleiding door externe bewegingscoördinator
 - 4 dagdelen, 8 dagdelen of 12 dagdelen

Er zijn vier borgingmedailles ontwikkeld, waar de 2 onderdelen in ondergebracht zijn. Een kinderdagverblijf kan vanaf het tweede jaar dus kiezen tussen de volgende medailles:

1. Borgingsmedaille: Goud
 - Externe bewegingscoördinator 12 a € 300,- € 3600,-
 - 12 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding vervolg cursus
2. Borgingsmedaille: Zilver-goud
 - Externe bewegingscoördinator 8 a € 300,- € 2400,-
 - 8 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding vervolg cursus
3. Borgingsmedaille: Zilver
 - Externe bewegingscoördinator 4 a € 300,- € 1200,-
 - 4 dagdelen per jaar aanwezig voor begeleiding vervolg cursus
4. Borgingsmedaille: Brons
 - Interne bewegingscoördinator € 975,-
 - 2 trainingdagen per jaar voor de interne coördinator

Materialen

Als het kinderdagverblijf zelf geen materialen heeft, kost de aanschaf van materialen die nodig zijn om de beweegmomenten op een goede manier te verzorgen het volgende:

- Peuter pakket – Het Bewegend Kind € 225,-
 - Markeerhoedjes
 - Hoepels
 - Punchballon
 - Loopzak
 - Poly PG ballen
 - Pittenzakken

3. Onderbouwing

Probleem – max 400 woorden

Voor welk probleem of (mogelijk) risico is de interventie ontwikkeld? Omschrijf aard, ernst, spreiding en gevolgen van het probleem of risico. Baseer je tekst op enkele bronnen en benoem de bronnen in het hoofdstuk 'Aangehaalde literatuur'.

Aard en ernst van het probleem:

Bewegen algemeen

In Nederland is er nog niet voldoende goed onderzoek gedaan naar peuters en hun beweeggedrag, maar wereldwijd laat onderzoek duidelijk zien dat kinderen in de leeftijd tot 4 jaar gedurende de dag te weinig bewegen (Vale & Mota, 2020; Decraene et al., 2021; Tapia-Serrano et al., 2022). De Gezondheidsraad adviseert dat kinderen van 1 en 2 jaar dagelijks minstens 180 minuten lichamelijk actief zijn, inclusief matig tot zwaar intensieve inspanning. Voor 3-jarigen geldt hetzelfde advies, maar met minimaal 60 minuten van de totale tijd als matig tot zwaar intensief. Deze activiteiten kunnen over de dag verspreid plaatsvinden. (Mullier, 2019; Vale & Mota, 2020; Decraene et al., 2021; Tapia-Serrano et al., 2022)

Bewegen op kinderdagverblijven

Er is al wel meer onderzoek gedaan naar het beweeggedrag van kinderen op de kinderopvang. Hier komt naar voren dat peuters, tijdens hun bezoek aan de kinderopvang, ongeveer de helft van hun tijd zittend doorbrengen (Veldman, 2023; Gubbels e.a., 2011; Martin et al., 2022; Veldman, 2023).

Onderzoek laat zien dat kinderdagverblijven een belangrijke rol kunnen spelen in het beweeggedrag van de peuters (Corwe et al. 2021; Tassitano et al., 2020). Door aandacht te besteden aan het beweeg beleid, de kennis en kunde van medewerkers, goede interventies en ook een uitdagende omgeving gaan kinderen meer bewegen op het kinderdagverblijf (Veldman, 2023).

Gevolgen

Doordat 0-4 jarige kinderen te weinig bewegen neemt de kans op overgewicht bij deze kinderen toe. Daarnaast is er onder andere een negatief effect op de sociale ontwikkeling, motorische ontwikkeling, spieropbouw, concentratie en taalontwikkeling (Nikken, 2019; Beck & van Brussel-Visser, 2019). Ook is het beweeggedrag van de peuters bepalend voor het beweeggedrag op latere leeftijd. Hoe meer ze in de jongere jaren bewegen, hoe actiever ze op latere leeftijd zijn (Janz, 2005).

4. Onderzoek

4.1 Onderzoek naar de uitvoering van de interventie

- Max 600 woorden

Wat is op basis van het beschikbare onderzoek bekend over de uitvoering van de interventie?

Beschrijf kort welke onderzoeken zijn gedaan naar de realisatie en uitvoering van de interventie. Beschrijf compact de uitkomsten van het onderzoek en geef aan op welke manier de uitkomsten van het onderzoek eventueel zijn verwerkt in de opzet en beschrijving van de interventie

Stuur bij het indienen van het werkblad de volledige publicatie van ieder genoemd onderzoek mee.

Beschrijf per onderzoek:

- a) De titel, auteurs, organisatie, onderzoeksperiode en publicatiedatum (indien gepubliceerd).
- b) Het type onderzoek, de onderzoeksmethode en de omvang van het onderzoek.
- c) Een samenvatting van de meest relevante uitkomsten met betrekking tot inzicht in de mate waarin activiteiten zijn uitgevoerd volgens plan, het bereik van de interventie, de waardering en ervaring van de uitvoerders en doelgroep, succes- en faalfactoren, en -indien beschikbaar- de uitvoerbaarheid, de randvoorwaarden en de omgevingsvariabelen.
- d) Geef tevens aan op welke manier de uitkomsten van het onderzoek en eventuele aanbevelingen zijn verwerkt in de opzet en beschrijving van de interventie. Hierbij mogen de uitkomsten van meerdere onderzoeken gecombineerd worden.

Onderzoek: Uitvoerbaarheid van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. door pedagogisch medewerkers

- a) Auteur: Teun Custers
Onderzoeksperiode: Augustus – september 2023
Doel: De vraag die door middel van dit onderzoek beantwoord wordt, is de volgende: Hoe wordt de uitvoerbaarheid van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. door de pedagogische medewerkers van de kinderdagverblijven ervaren?
- b) Het onderzoek is gericht op het implementatie traject van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.. Aan dit onderzoek bestond uit 20 pedagogische medewerkers en uiteindelijk hebben 13 pedagogische medewerkers meegedaan. De studie is verkennend-, cross-sectioneel en gericht op het verzamelen van kwantitatieve gegevens. De enquête bestaat uit 32 vragen, op basis van anonimiteit. Zie bijlage 2.
- c) De resultaten zijn verdeeld in categorieën, zodat alle onderdelen van de uitvoerbaarheid goed naar voren komen. Enkele belangrijke resultaten zijn de volgende:
 - Gemiddeld hebben de groepen 4.2 beweegmomenten per week, verdeeld over buiten bewegen en het bewegen in het speellokaal;
 - De pedagogische medewerkers geven aan dat het belang voor bewegen groot tot heel groot is;
 - 71% van de pedagogische medewerkers of een directe collega van de medewerker geeft de beweeglessen;
 - 85% van de medewerkers geeft aan dat de meeste peuters de beweegvormen goed uitvoeren. 15% geeft aan dat alle peuters de beweegvormen goed uitvoeren;
 - 31% van de pedagogische medewerkers werkt heel makkelijk met de digitale ondersteuning;
 - Enkele pedagogische medewerkers geven aan dat de verhaallijnen soms te moeilijk zijn voor de peuters.

Enkele belangrijke conclusies zijn: De uitvoerbaarheid wat betreft frequentie, inhoud en plaats is goed. De pedagogische medewerkers vinden bewegen zeer belangrijk. Het scholingstraject wordt goed doorlopen. Elke peuter beweegt binnen zijn of haar mogelijkheden, dit is een belangrijke voorwaarde van Het Bewegend Kind

- Kinderdagverblijven. De ervaring en waardering voor Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. is goed. Bij de succes- en faalfactoren komt naar voren dat Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. eenvoudig uit te voeren is met leuke beweegactiviteiten.

Echter een belangrijk verbeterpunt is de opzet van de beweglessen en/of verhaallijn en de opzet van het digitaal platform, soms moet de pedagogische medewerker veel stappen doorlopen om bij de beweegactiviteit uit te komen. Daarnaast is het zinvol om goed te kijken naar uitvoerbaarheid van de beweegactiviteiten voor eventuele omstandigheden die het bewegen in de weg kunnen staan. Denk hierbij aan de buitenomgeving, zoals speeltoestellen en losse materialen.

- d) We zijn direct gestart met het aanpassen van het digitaal platform, waarbij extra aandacht is voor de praktische uitvoerbaarheid van enkele beweegactiviteiten. Hierbij kun je denken aan het maken van verhaalvormen die niet uitgeschreven meer zijn, maar door middel van audio in te zetten zijn. Hierbij hoeft de medewerker het verhaal niet voor te lezen of uit het hoofd te lezen, maar alleen de audio aan te zetten op een geluidsbox, waardoor de medewerker zich meer kan focussen op de organisatie van het beweegmoment, het meedoen van de peuters, de pedagogische ondersteuning en het samen voordoen van de beweegvormen. Hetgeen de praktische toepasbaarheid vergroot.

5. Aangehaalde literatuur

Maak een alfabetische lijst van alle in deze beschrijving aangehaalde literatuur en gebruik hiervoor de APA-normen (variant met kleine letters, zie aanwijzingen in de handleiding).

- Beck & van Brussel-Visser, Spelenderwijs bewegen met de allerkleinsten, Kenniscentrum Sport, binnengehaald op 12 juni 2019, <https://www.allesoversport.nl/artikel/spelenderwijs-bewegen-met-de-allerkleinsten/>
- Corwe, R., Probst, Y., Stanley, R. M., Ryan, S. M., Weaver, R. G., Beets, M. W., Norman, J., Furber, S., Vuong, C., Hammersley, M. L., Wardle, K., Franco, L., Davies, M., Innes-Hughes, C., & Okely, A. D. (2021). International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 18(1). <https://doi.org/10.1186/s12966-021-01197-6>
- Decreane, M., Verbestel, V., Cardon, G., Iotova, V., Koletzko, B., Moreno, L. A., Miguel-Berges, M. L., Gurlkowska, B., Androutsos, O., Manios, Y., & De Craemer, M. (2021). Compliance with the 24-Hour Movement Behavior Guidelines and Associations with Adiposity in European Preschoolers: Results from the ToyBox-Study. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(14), 7499. <https://doi.org/10.3390/ijerph18147499>
- Gubbels, J. S., Kremers, S. P. J., Van Kann, D., Stafleu, A., Candel, M. J. J. M., Dagnelie, P. C., Thijs, C., & De Vries, N. K. (2011). Interaction between physical environment, social environment, and child characteristics in determining physical activity at child care. Health Psychology, 30(1), 84–90. <https://doi.org/10.1037/a0021586>
- Janz KF, Burns TL, Levy SM, Iowa Bone Development S. Tracking of activity and sedentary behaviors in childhood: the Iowa Bone Development Study. Am J Prev Med. 2005;29(3):171-8
- Martin, A., Brophy, R., Clarke, J., Hall, C. L., Jago, R., Kipping, R. R., Reid, T. D., Rigby, B., Taylor, H., White, J. G., & Simpson, S. A. (2022). Environmental and practice factors associated with children's device
- Mulier (2019), Van jongs af aan vaardig in bewegen. Een verkenning van de aandacht voor beweegvaardigheden in de kinderopvang. Mulier instituut
- Nikken, P. (2019). Iene Miene Media: Een review van het mediagebruik van kinderen tussen de 0 en 6 jaar in Nederland sinds 2012. Hilversum/Zwolle: Netwerk Mediawijsheid / hogeschool Windesheim.
- Tapia-Serrano, M. A., Sevil-Serrano, J., Sánchez-Miguel, P. A., López-Gil, J. F., Tremblay, M. S., & García-Hermoso, A. (2022). Prevalence of meeting 24-Hour Movement Guidelines from pre-school to adolescence: A systematic review and meta-analysis including 387,437 participants and 23 countries. Journal of sport and health science, 11(4), 427– 437. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2022.01.005>
- Tassitano, R. M., Weaver, R. G., Tenorio, M. C. M., Brazendale, K., & Beets, M. W. (2020) Physical activity and sedentary time of youth in structured settings: a systematic review and meta-analysis. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 17(1). <https://doi.org/10.1186/s12966-020-01054-y>
- Vale, S., & Mota, J. (2020). Adherence to 24-hour movement guidelines among Portuguese preschool children: the prestyle study. Journal of sports sciences, 38(18), 2149–2154. <https://doi.org/10.1080/02640414.2020.1775385>

- Veldman, S., Westerbroek, M. & Singh, A. (2023). Bewegemonitor kinderopvang 2022, Mulier instituut 2023
- Zinziz (2022). Beweggedrag verklaren met het Integratief Gedragsmodel.
<https://zinziz.nl/2022/10/06/beweggedrag-verklaren-met-het-integratief-gedragsmodel/>

6. Praktijkvoorbeeld

Beschrijf, indien beschikbaar, in max. 600 woorden een praktijkvoorbeeld van de uitvoering van de interventie: hoe was de situatie voor, tijdens en na de interventie?

In januari 2019 zijn we gestart bij de kinderopvang organisatie Norlandia met de implementatie van meer en beter bewegen voor de peuters. Hier zijn we gestart met 7 locaties in de omgeving van Asten en Someren.

Voorafgaand aan de start van de interventie was bewegen geen vast onderdeel van het dagprogramma en was het extra buiten spelen niet aan de orde. Een belangrijk doel van de organisatie was dan ook om bewegen als een vast onderdeel op het dag rooster te krijgen, waarbij het naar buiten gaan een vanzelfsprekendheid zou worden. De start van het programma was de geven van de opleiding Het Bewegend Kind - Bewegingscoördinator aan Britt Vendrig- van Stiphout. Zij is de bewegingscoördinator op het begin van dit traject om te zorgen voor een goede implementatie.

Na deze opleiding is er door Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven. een inspiratieworkshop verzorgd aan alle deelnemers en is er voor elke medewerker een voorbeeld les gegeven aan de desbetreffende peutergroep. Hierdoor hebben ze goed beeld gekregen hoe ze het bewegen praktisch toepasbaar kunnen inzetten.

Tijdens het eerste jaar is er geregeld contact geweest met Britt over de implementatie, waarbij enkele locaties zeer goed draaiden en andere locaties minder goed. Bij de locaties waar het goed ging, gingen de medewerkers structureel naar buiten en waren er vaste beweegmomenten in de week. Bij de locaties waar het minder liep, gingen de medewerkers wel meer bewegen in de buitenomgeving. Echter dit was nog niet op structurele basis in de week.

Door de drukte, vanaf januari 2022, op de kinderdagverblijven was het voor Britt niet meer mogelijk om de coördinatie rol goed te vervullen. Hierdoor is de coördinatie rol opgepakt door een medewerker van Het Bewegend Kind - Kinderdagverblijven.. Hierbij is Nienke voornamelijk bezig geweest met het stellen van doelen per locatie en het coachen van pedagogisch medewerkers.

In juni 2022 is er opnieuw een inspiratieworkshop ingepland om nieuwe medewerkers te enthousiasmeren en de implementatie te optimaliseren. Op dit moment is de coördinator een aantal uren per maand aanwezig om te zorgen voor de borging, zodat het bewegen structureel op het dag rooster terugkomt.

Je ziet nu dat op alle locaties meer wordt buiten wordt bewogen en dat pedagogisch medewerkers hier steeds makkelijker mee omgaan. Per locatie zit er nog steeds verschil in, waarbij de ene locatie elke dag naar buiten gaat. Terwijl de andere locatie dit bijvoorbeeld 2 keer per week doet. Daarom vinden we het belangrijk dat er een coördinator aanwezig blijft om dit proces te blijven begeleiden, zodat uiteindelijk elke locatie elke dag buiten beweegt met een specifiek beweegmoment.

Referenties: Norlandia Asten-Someren

Laan ten Roode 34,
5711 GC Someren
0493-491158
Britt Vendrig – van Stiphout
Nienke Janssen

7. Bijlagen

- Bijlage 1: Voorbeeld uitwerking beweegmoment
- Bijlage 2: Evaluatieformulier
- Bijlage 3: Enquête pedagogisch medewerkers

Bijlage 1a: Voorbeeld uitwerking Beweegmomenten

Onderdeel 1: Opstart liedje + de kern

Bossen

Onderdeel:
Accent:
Materialen voor de les:
Duur:

Spel

Herfst
Fantasie
Bomen/pionnen
15 minuten

Peuters > Seizoensplanning > Herfst > Bossen

Opstart van het beweegmoment

Opstart liedje tekst

Beertje, beertje draai eens rond,

Beertje, beertje tik de grond,

Beertje, beertje sta nu stil.....

Beertje, beertje geef een gil,

Beertje, beertje verlaat je stekje,

en spring maar naar een ander
plekje.

Opstart liedje - visueel

Bossen

Onderdeel:
Accent:
Materialen voor de les:
Duur:

Spel

Herfst
Fantasie
Bomen/pionnen
15 minuten

Peuters > Seizoensplanning > Herfst > Bossen

Boom tikken

Beweegvormen

Springen - Vanaf de grond

Wandelen

Versnellen

Huppelen/ galopperen

Tripling / voetenwerk

Buiklig

Opstaan

Uitleg

We gaan de bossen eens goed verkennen. Wie doet er mee?

De leid(st)er leest onderstaand verhaal voor, waarin verschillende woorden in hoofdletters te vinden zijn. Deze woorden moeten extra hard opgelezen worden. Op dat moment springen de kinderen in de lucht. Daarbij zullen verschillende opdrachten in het verhaal langskomen.

Wow, kijk daar in de verte, een BOS (spring). We wandelen (afwisselend voorwaarts en achterwaarts) allemaal kriskras door elkaar naar het grote bos. We kijken allemaal goed om ons heen wat we allemaal zien. Kijk naar beneden daar staat een PADDENSTOEL (spring). Hee, en wat zie ik daar. Een hele grote BOOM (spring). Nu rennen de kinderen allemaal zo snel mogelijk naar een boom (of pion) en tikken deze aan. Daarna wandelen de kinderen weer door elkaar. Herhaal dit een aantal keer. (Let goed op of de kinderen nog gemotiveerd zijn, afhankelijk daarvan het aantal herhalingen).

Uitleg - 2

Nu veranderen de kinderen allemaal in paarden. Deze paarden galopperen rustig (met snel afwisselen) door het BOS (spring) heen. De leid(st)er roept weer BOOM (spring)! Nu galopperen de paarden weer zo snel mogelijk naar een boom (of pion). De paarden worden helaas wel heel moe van het galopperen. Ze zijn zelfs zo moe dat ze even op hun buik gaan liggen in buiklig. Ze rusten allemaal even uit, zeker 10 seconden (evt. samen tellen). Daarna moeten alle paarden weer opstaan en gaan ze weer verder met galopperen over verschillende TAKKEN (spring) en BOSJES (spring) heen. Nu gaan we weer terug naar HUIS (spring). We trippelen allemaal om zo snel mogelijk thuis te zijn.

Bijlage 2: Evaluatieformulier

EVALUATIES

Kinderdagverblijf:	Locatie:	Evaluatienummer:	Datum:
--------------------	----------	------------------	--------

Pedagogisch medewerkers aanwezig:	
Niet aanwezig:	

Basiscursus
- Hoe bevalt de basiscursus tot nu toe?
- Zijn er nog vragen over de inhoud van de cursus?
Beweegmomenten
- Zijn de beweegmomenten goed in te passen in het rooster?
- Hoe gaat de organisatie van de beweegmomenten?
- Hoe gaat de voorbereiding van het beweegmoment, veel/ weinig tijd, begrijpelijke opzet?
- Hoe vaak per week?
- Gebruik van materialen?
- Ervaring van de kinderen?
Motoriek
- Zie je dat de kinderen motorisch vaardiger zijn geworden? Waaraan kun je dit zien?
Digitaal platform
- Is het duidelijk hoe het digitaal platform werkt?
Coaching
- Hoe bevalt de coaching?

Bijlage 3: Enquête pedagogisch medewerkers

De volgende vragen zijn gesteld:

- **Zijn de activiteiten uitgevoerd volgens plan?**
 - Geef aan hoe belangrijk jij bewegen ziet als voorwaarde voor de totale ontwikkeling van het kind
 - Zie je bewegen als een belangrijk onderdeel van het dag patroon van een kind?
 - Hoe vaak in de week hebben de kinderen een beweegmoment?
 - Waar vinden bij jullie locatie de beweegmomenten plaats?
 - Worden de beweegmomenten op een vast ingepland moment uitgevoerd?
 - Wie geeft de beweegmomenten?
 - Hoe vaak gebruik jij het opstartliedje?
 - Hoe vaak gebruik jij de spellen, bewegen op muziek en verhaallijnen van het digitaal platform?
- **Is de doelgroep voldoende bereikt?**
 - Doen alle peuters mee met de beweegmomenten?
 - Proberen alle peuters ook de beweegvormen uit te voeren?
 - Geef aan hoe leuk de peuters het vinden om mee te doen met de beweegmomenten
- **Wat is de ervaring en waardering van de leerkrachten?**
 - Vind je het leuk om de beweegmomenten te geven?
 - Geef aan hoe nuttig je Het Bewegend Kind vindt voor de peuters
 - Vind je Het Bewegend Kind makkelijk toe te passen in het rooster?
 - Vind je Het Bewegend Kind goed uit te voeren in de buitenomgeving van jullie locatie?
 - Vind je de opzet van het digitaal platform duidelijk?
 - Is de begeleiding vanuit Het Bewegend Kind goed bevallen?
 - Is de totale opzet van Het Bewegend Kind goed bevallen? (Denk aan workshop, begeleiding, platform, etc.)
- **Wat zijn de succes- en faalfactoren volgens de leerkrachten?**
 - Wat zijn de succesfactoren van Het Bewegend Kind?
 - Wat zijn de verbeterpunten van Het Bewegend Kind?
 - Wat gaat absoluut niet goed m.b.t. Het Bewegend Kind?
- **Zijn de leerkrachten goed in staat geweest om de methode goed uit te voeren?**
 - Kun je op de huidige locatie Het Bewegend Kind goed uitvoeren?
 - Zijn er voldoende materialen aanwezig?
 - Heeft de locatie voldoende ruimte om te bewegen?
 - Hoeveel tijd ben je gemiddeld kwijt met het voorbereiden van een beweegmoment?
- **Zijn er randvoorwaarden die van invloed zijn op Het Bewegend Kind?**
 - Wordt Het Bewegend Kind ondersteund door de rest van het team?
 - Wordt Het Bewegend Kind ondersteund door de overkoepelende organisatie?
 - Worden er randvoorwaarden gecreëerd door het kinderdagverblijf om Het Bewegend Kind goed uit te voeren?
- **Zijn er omgevingsfactoren die de uitvoering van Het Bewegend Kind beïnvloeden?**
 - Zijn er factoren, naast het kinderdagverblijf, die Het Bewegend Kind positief beïnvloeden?
 - Zo ja, geef aan hoe
 - Zijn er factoren, naast het kinderdagverblijf, die Het Bewegend Kind negatief beïnvloeden?
 - Zo ja, geef aan hoe